ואם חקק בו ד' על ד' -

And if one carves out in it an area of four טפחים by four טפחים

OVERVIEW

אביי taught regarding an area which is surrounded by אביי less than ten מהיצות high, and in a section of this area, a hole, 'ד' על ד', is carved deep enough that now there is ten טפחים from the bottom of the hole to the top of the normal, then concerning הלכות שבת the entire enclosed area is always a ''רה"י, regardless of the distance between the original מקום and the (newer) dug out מקום החקק, the מחיצות, the מחיצות החקק.

Pertaining to הלכות סוכה however, in the above case it will only be a valid סוכה, providing that the wall of the חקק and the outer wall of the סוכה are less than three טפחים from each other. If the distance between them is three טפחים or more however, it is a סוכה פסולה, since we cannot combine the two מחיצות will explain the difference between these two הלכות סוכה.

_____

asks: תוספות

וקשה לרבינו יצחק בן אשר מאי שנא מסוכה דאינה גבוהה יי אחל וקשה לרבינו יצחק בן אשר מאי שנא מסוכה דאינה אינה אחל And the ריב"א has a difficulty with this גמרא; why is שבת different from a סוכה which is not high ten טפחים, which renders it unfit to be a סוכה; concerning which -

דאמר בפרק קמא דסוכה (דף ד,א) חקק בה להשלימה לי' –

The אמכת says in the first מסכת סוכה, that if he carved out a hole in the floor of the סוכה, deep enough to complete the total height of the סוכה to be ten מפחים high, then the דין is as follows:

אם יש משפת חקק ולכותל ג' טפחים פסולה פחות מג' כשרה – אם יש משפת חקק ולכותל ג' טפחים פסולה פחות מג' כשרה If the distance from the outer edge of the carved out area to the original wall is three סוכה or more, the סוכה is פסולה if the abovementioned distance is less than three ^{2} כשרה כשרה -

והכא מהני חקיקה אפילו מופלגת מן הכותל הרבה –

_

 $^{^{1}}$ We derive from טכך that סכך must be at least ten טפחים from the ground.

² In many instances, when two objects that are within three טפחים of each other, we apply the הלכה למשה הלכה למשה מסיני of each other, we apply the מסיני מסיני, meaning that they are joined as one. Here too, since both מחיצות are within three טפחים of each other we say לבוד, that they are joined together as one continuous.

However here by שבת, carving out is sufficient to render the interior of the house a רה"י even if the carved out area is very distant from the external wall, for the גמרא here makes no stipulation as to the distance from the מקום החקיקה to the external wall. Why is there this difference between שבת and סוכה?!

תוספות answers:

תירץ דשאני התם גבי סוכה דבעינן שיהיו מחיצות סמוכות לסכך – And the ריב"א answered that there by סוכה it is different, (than here by שבת for we require that the walls of the הסוכה be sufficiently close to the סכך

דילפינן התם (דף ו,ב) מחיצות מבסכת בסכת בסכות –

because, there in מסכת סוכה, **we derive,** the necessity and requirements of from the **three** times that the תורה mentions the word $\sigma(t)$ (that a סוכה requires three walls)³

כדאמרינן התם (יז,ב) הרחיק הסיכוך מן הדפנות פסולה ולהכי בעינן שיהא פחות מג' - As the משנה says there, that if he placed the סכך at a distance of three or more from the walls, the פסולה and therefore we require that the distance from the שפת החקק be less than three טפחים

דצריך לצרף הגידוד של חקק למחיצות כדי שיהיו סמוכות לסכך כשנגד הנקב since it is necessary to combine the height of the הקק with the מהיצות in order that the walls (of the סוכה) should be close to the סכך that is directly above the מקום החקק, and we cannot combine these two walls (the outer walls of the סוכה and the embankment of the חקק) if they are at a distance of three ספחים or more from each other, only if they are less than three שפחים apart ^{5} .

By שבת however there is no requirement that the מהיצות be near "anything", ^{6} therefore the and the מצטרף are מצטרף, even if they are apart from each other a distance of

⁴ Since that is the only סכך, for it is the only סכך that is ten שפחים above the ground beneath it. The סכך outside the חקק does not have אויר י' טפחים beneath it.

³ Since the requirement of three walls is derived from the words "סוכות", which refer mainly to the סכך, therefore there is the requirement that the מחיצות לסכך.

⁵ It would seem that if the distance is less than three טפהים, then by utilizing the דין סל דין של we drag – so to speak – the outer walls towards the חקק, and we have מחיצות that extend from the bottom of the חקק directly to the סכר, so that the מפרים מחיצות לסכך ממוכות לסכך ממוכות לסכך מחיצות are adjacent to שפחים מחיצות are adjacent to שמוך לסכך כשר (for it is less than ten טפחים from the ground) and they are not סכך כשר סכר כשר.

⁶ See (בסופו) אוספות סוכה ד,ב ד"ה פחות (בסופו) who writes: דלא דמי רשות שבת שהוא למנוע רגל רבים לסוכה דבעינן מחיצות.

three טפחים or more.⁷

תוספות questions the validity of this answer:

ואף על גב דדופן עקומה מכשרת עד ד' אמות –

And even though the rule of ^{8} דופן עקומה renders a סוכה to be כשרה up to a distance of four שמות; why is it then פסולה by a distance of merely three יטפחים? Even though the outside wall is adjacent to סכך פסול , nevertheless let us utilize the concept of the outside wall is less than סכך כשרה, and since it is less than סכך כשרה, מוכה כשרה כשרה.

replies:

– מתרץ לה הש"ס הני מילי היכא דאיכא מחיצא מעלייתא

The מסכת סוכה in מסכת answers this question and makes the following distinction: The rule of דופן עקומה applies, only in the case where there exist already proper מהיצות

אבל היכא דלשוויה מחיצה –

However in a case where it is necessary to create a 10מהיצה, then -

בפחות מג' מצטרף הגידוד עם המחיצות דהויא סמוך לסכך

If the distance is less than three טפּהים, then we can combine the embankment of the הקק with the external walls which renders the מהיצות to be sufficiently close to the - סכך

טפי לא מצטרף:

_

⁷ See ועי"ל ההכא ישנים אוספות who adds: ועי"ל ההכא אין אויר י' וכשחקק אויר אלא דאין או"צ לצרף הגידוד אלא מבטרף אויר י' במקום אחד הוי רה"י אבל בסוכה צריך לצרף הגידוד וביותר מג' לא מצטרף. In our אויר מג' לא מצטרף the outside walls of the house), we are merely lacking אויר י' inside the house therefore the חקיקה is sufficient to render the inside מריביה; however by סוכה we need to combine the מריצות י' מחיצות and therefore there needs to be less than three שפחים מולד אידור מחיצות י' וואר מחיצות שפחים מולד אידור שפחים אוידור שפחים מולד אידור מחיצות י' וואר מולד אידור שפחים אוידור שפחים מולד אידור שפחים אוידור שפחים אוידור שפחים אידור שפחים אוידור אוידור שפחים אוידור אוידור שפחים אוידור אוידור שפחים אוידור שפחים

⁹ In connection as to why the גידוד must be within three טפחים of the outside wall, while by a ('regular') דופן it could be up to מכך כשר distance from the מכך כשר. The גמרא there does not assume explicitly, that it would be a חוספות assumes here.

 $^{^{10}}$ As in our case, where the wall for which we want to say דופן עקומה is, of its own accord, not a proper at all, since it is פחות מי' טפחים. See 'Thinking it over' # 1.

More than this amount we cannot combine¹¹ the גידוד and the מחיצות to be considered as one wall of ten טפחים [and therefore we do not say דופן עקומה and it is a סוכה פסולה.

SUMMARY

The מחיצות of a סוכה פסולה are required to be סמוך לסכך, otherwise it is a סוכה. Therefore if the distance from the חקק to the outer wall is less than three then by utilizing לבוד , the outer wall is joined to the גידוד החקק and forms one straight מחיצה which is חמוך לסכך כשר שע"ג החקק. If however the distance is three טפחים or more, then the outer wall remains adjacent to the סכך פסולה, and it is a סוכה פסולה α

The שבת of מחיצות on the other hand, serve to separate the inner רה"י from the outside 'world'. The area of the הקק is bounded by מחיצות עשרה, through combining the heights of the two מהיצות.

We utilize the concept of דופן עקומה only when there is a valid independent מחיצה. This outside wall is not גבוה י' by itself, therefore we cannot accord it the status of a דופן עקומה.

THINKING IT OVER

- 1. Is the סוכה by סוכה because the outside walls (which are פחות מי') are not a מחיצה or because it is a מחיצה which is not סמוך לסכך? ^{13}
- 2. Do we say לבוד to extend the גידוד החקק to the outside walls, or do we say to join the outside wall to the גידוד החקק? Why!?
- 3. What would be the ruling by a סוכה if the outside מהיצות together with the are ten מפתים high and he was חקק להשלימו לי' inside, a distance of three or more from the מחיצות ^{14}
- 4. Can we say that לבוד is more effective than דופן עקומה?

_

¹¹ The two מחיצות cannot be combined either by saying לבוד, or alternately; by saying דופן עקומה.

¹² See footnote # 10.

 $^{^{13}}$ See מנחת לשון and מנחת מנחת.

¹⁴ See (footnote # 7 and) מנחת אריאל אות ד'.